

UNIT 6

Vrijetijdsbesteding

HOOFDSTUK 2

Een kaartspel

Dit project werd gefinancierd met de steun van de Europese Commissie. De verantwoordelijkheid voor deze publicatie ligt uitsluitend bij de auteur; de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor het gebruik van de informatie die erin is vervat.

Projectnummer: 543336-LLP-1-2013-1-DE-KA2-KA2MP
Agreement: 2013-4182/001 – 001

HOOFDSTUK 2: EEN KAARTSPEL

1 Dialoog

Meneer Jacobs verveelt zich. Rob houdt hem gezelschap en stelt een aantal activiteiten voor. Daarna gaan ze naar de leefruimte om spelletjes te spelen met de andere bewoners.

Klik [hier](#) om de video te bekijken.

Verzorger Rob: Goeiemiddag meneer Jacobs. Alles goed?

Meneer Jacobs: Dag Rob. Ik verveel me een beetje vandaag: ik zit hier al een uur met mijn vingers te draaien.

Verzorger Rob: Oei, meneer Jacobs, dat kan niet zijn hé! Wat zullen we eens doen vandaag? Heb je zin om straks mee naar de leefruimte te gaan?

Meneer Jacobs: Oh, nee, ik blijf liever op mijn kamer.

Verzorger Rob: Ik zie dat u naar het journaal aan het kijken bent. Is er nog iets bijzonders gebeurd?

Meneer Jacobs: Nee, eigenlijk niet. Maar ik wacht op het weerbericht hé.

Even later op de televisie ...

“Goedenavond, zoals verwacht was het vandaag fris weer met mooie wolkenluchten en soms een aantal spectaculaire buien, inclusief regenboog, en alles erop en eraan. Best de moeite waard. Ondertussen is de wind helemaal gedraaid naar oostelijk tot noordoostelijke richtingen. En het ziet er dan naar uit dat in de loop van zondag...”

Meneer Jacobs: Frank Deboosere, dat is toch een fantastische weerman, hé!

Verzorger Rob: Ik heb het meer voor Sabine Hagedoren. Die heeft een bijzonder aangename stem.

Meneer Jacobs: Ja, en ze mag gezien worden ook hé!

Verzorger Rob: Het weer daarentegen dat ze voorspellen!

Meneer Jacobs: Mij maakt dat niet zo veel uit. Ik zit toch altijd binnen.

Verzorger Rob: Kijkt u graag naar het journaal? Of leest u liever?

Meneer Jacobs: Nee, ik kijk veel liever naar de televisie, want alles wat je in de krant leest, allemaal *flauw gezever* over politiek. Dat moet ik niet hebben!

Verzorger Rob: Nee? Interesseert u dat niet?

- Meneer Jacobs: Nee, dat interesseert me niet. Ik trek me niet aan wat er met ons land gebeurt, ik heb het hier goed.
- Verzorger Rob: Naar welke programma's kijk je dan graag?
- Meneer Jacobs: Wel, zondagnamiddag kijk ik altijd naar het wielrennen.
- Verzorger Rob: Ah, wielrennen. En voor welke ploeg supportert u dan?
- Meneer Jacobs: Oh, geen ploeg, ik heb altijd een boontje gehad voor Tom Boonen. Maar sinds hij de laatste keer op doping betrapt is, is hij erg in mijn achting gedaald.
- Verzorger Rob: Tja, welke wielrenner gebruikt er tegenwoordig geen doping, hé?
- Meneer Jacobs: Ja, dat is ook waar.
- Verzorger Rob: En welke programma's bekijkt u nog graag?
- Meneer Jacobs: Wel, voetbal in elk geval. En dan ook kookprogramma's op VTM. En niet te vergeten, *Thuis* op één.
- Verzorger Rob: *Thuis*? Zenden ze dat nog altijd uit? Bent u dat nog niet beu, al die herhaling?
- Meneer Jacobs: Nee, dat word ik nooit beu!

Even later ...

- Verzorger Rob: Kom maar ... zet u maar meneer Jacobs.
- Wil u graag een gezelschapsspel spelen met mevrouw Janssens?
- Meneer Jacobs: Graag.
- Mevrouw Janssens: Ik kan alleen maar *eenentwintigen* ...
- Meneer Jacobs: Dan zal je me de spelregels toch eens moeten uitleggen.
- Mevrouw Janssens: Dat zal ik eens doen. Het is eigenlijk heel gemakkelijk hoor!
- We leggen een kaart open, en dan moet u een kaart nemen en beslissen of je ze erbij gaat leggen, ja of nee. Het doel is om tot 21 te geraken. Denk je nu: 'ik ga ze er niet bijleggen, want dan ben ik erover', dan heb je verloren. Ben je er niet over, dan kan je ze erbij leggen. Het spel is uiteindelijk: wie het dichtst bij 21 is, of 21 haalt, dat is de winnaar.
- Meneer Jacobs: Ik denk dat ik het begrepen heb, niet valsspelen, hé!
- Mevrouw Janssens: Nooit! Ik ben de dealer en de dealer moet altijd als tweede spelen.

Meneer Jacobs: Als ik win, dan zal ik ze eens allemaal imponeren hier!

2 Oefeningen

Oefening 1 Luister naar de dialoog en plaats de zinnen uit de volgende kader in de juiste kolom.
Wie zegt wat?

Wat zullen we eens doen vandaag? - Is er nog iets bijzonders gebeurd? - Kijkt u vaak naar het journaal? - Voor welke ploeg supportert u? - Het is eigenlijk heel gemakkelijk! - Naar welke programma's kijkt u graag? - Niet vals spelen, hé! - Ik ben de dealer.

VERZORGER ROB	MENEER JACOBS	MEVROUW JANSSENS

Oefening 2 Juist of fout? Zet een kruisje in de juiste kolom.

	Juist	Fout
1 Meneer Jacobs verveelt zich.	☐	☐
2 Het is mooi weer vandaag.	☐	☐
3 Sabine Hagedoren is Rob's favoriete weerpresentatrice.	☐	☐
4 Meneer Jacobs was vroeger fan van Tom Boonen.	☐	☐
5 Meneer Jacobs kent de spelregels van <i>eenentwintigen</i> niet.	☐	☐

Oefening 3.1 Uitdrukkingen.

Wat is de synoniem van ... ? Maak juiste combinaties.

met zijn vingers draaien	graag hebben/zien
zich iets niet aantrekken	nog altijd even graag doen
gezien mogen worden	niets doen, zich vervelen
een boontje hebben voor	ergens niet om geven
niet beu zijn/worden	knap zijn

UITDRUKKINGEN

met zijn vingers draaien
gezien mogen worden
iets niet beu zijn/worden

zich iets niet aantrekken
een boontje hebben voor

Oefening 3.2 Het weer.

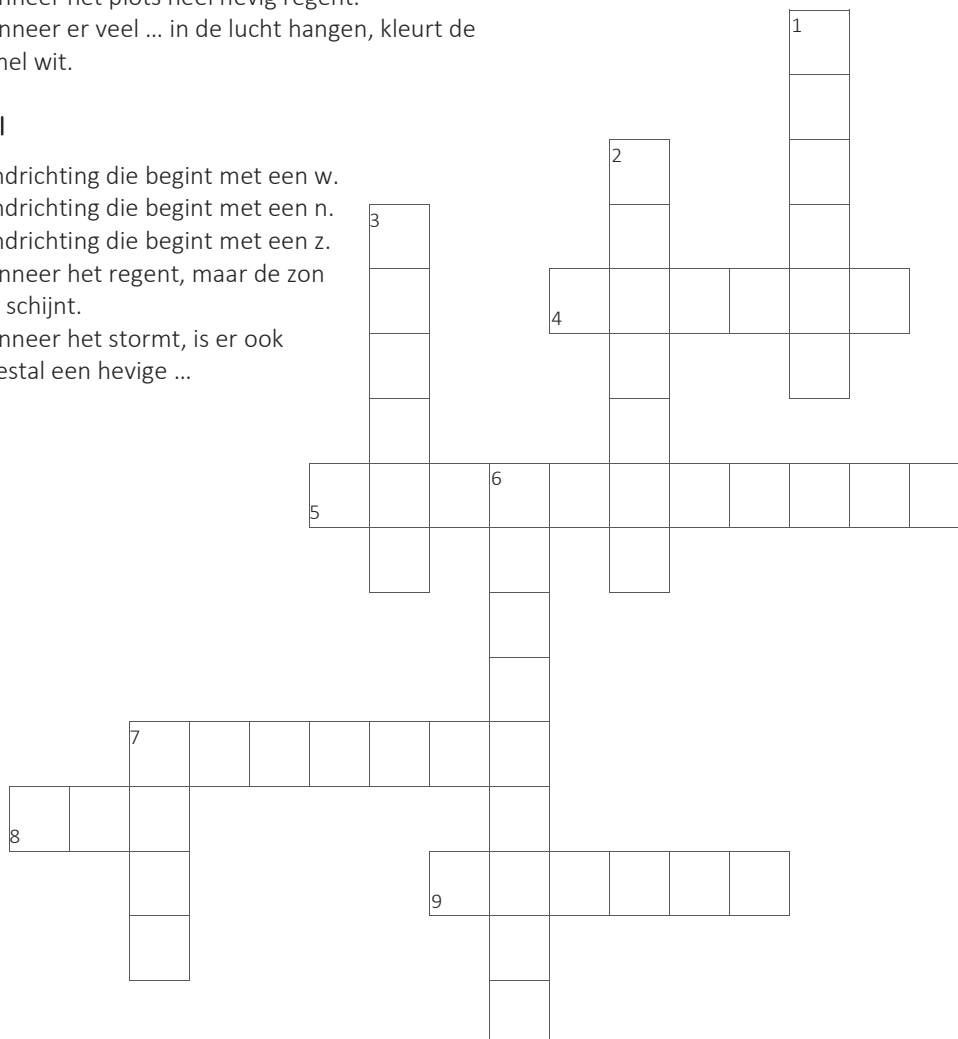
Vul het kruiswoordraadsel in. Gebruik woorden uit de dialoog of uit de woordenlijst.

Horizontaal

- 4 Windrichting die begint met een o.
- 5 De weersvoorspellingen worden op de radio televisie omgeroepen tijdens het ...
- 7 Iemand die op televisie het weer voorspelt.
- 8 Wanneer het plots heel hevig regent.
- 9 Wanneer er veel ... in de lucht hangen, kleurt de hemel wit.

Verticaal

- 1 Windrichting die begint met een w.
- 2 Windrichting die begint met een n.
- 3 Windrichting die begint met een z.
- 6 Wanneer het regent, maar de zon ook schijnt.
- 7 Wanneer het stormt, is er ook meestal een hevige ...

Oefening 4.1 Het gebruik van de verbuiging van het adjectief.

WEL OF GEEN -E?

GEBRUIK

De uitgang **-e** van het adjectief moet gebruikt worden als het adjectief voor een substantief staat.

Aan adjectieven die voor een indefiniet 'het'-woord staan (in singularis), voegen we **géén** -e toe.

VOORBEELD

de grote jongen

een klein meisje.

Vul de gaten in met de juiste adjectief.

- 1 De ..... wolken voorspellen niet veel goeds. (donker)
- 2 Hij is een ..... weerman. (fantastisch)
- 3 Ze heeft een ..... stem. (aangenaam)
- 4 Ik vind het een ..... boek. (interessant)
- 5 Het ..... weer maakt mij gelukkig. (mooi)

Oefening 4.2 Het gebruik van de imperatief.

TIP: Zie Unit 3 Hoofdstuk 1.

Vul de gaten in met de stam van het verbum om de imperatief te vormen.

- 1 ..... je kaarten. (bekijken)
- 2 ..... een kaart. (leggen)
- 3 ..... goed ..... of je nog een kaart wilt spelen of niet. (inschatten)
- 4 ..... als je geen kaart meer wilt spelen. (passen)
- 5 ..... per ronde ..... op het puntenblad hoeveel punten je behaalt. (aanduiden)

Oefening 5 Een e-mail schrijven naar een collega.

Elk woonzorgcentrum kan rekenen op de steun van een aantal vrijwilligers. Vrijwilligers zijn vooral actief in de animatie. Ze helpen bijvoorbeeld bij bepaalde ontspanningsactiviteiten, zoals een spelnamiddag, kook- en handwerkactiviteiten, feesten en uitstappen. Vrijwilligers zetten zich ook in voor het vervoer en begeleiden van residenten bij uitstappen.

Situatie: Je bent zorgkundige en je wil een overlegmoment plannen om ideeën voor een uitstap te bespreken en een datum vast te leggen.

Schrijf een e-mail naar de vrijwilligers van het WZC. Kom meteen 'to the point' en gebruik een goede afsluiting. Kijk naar het voorbeeld hieronder ter inspiratie.

Van:	j.cuypers@wzc-dewaterlelie.be
Aan:	Vrijwilligers De Waterlelie
Onderwerp:	Overlegmoment donderdag X mei 20XX

Dag collega's

Ik stel voor om volgende week, op donderdag X mei 20XX (14-16 uur) een overlegmoment te houden om ideeën uit te wisselen voor een uitstap. Willen jullie mij zo snel mogelijk laten weten of dat past?

Alvast bedankt!

Julie

Beste collega's,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Oefening 6   Rollenspel: informatie geven over je hobby's.

Beantwoord de volgende vragen. Je kan gebruikmaken van de kernwoorden uit de volgende kader, maar je mag ook je eigen inspiratie gebruiken.

gezelschapspelletjes – voetballen – wielrennen – televisie kijken – lezen – kookprogramma's – naar muziek luisteren

VRAGEN	ANTWOORDEN
Heb je hobby's?/ Wat zijn je hobby's?	– Mijn hobby's zijn ..... – Ik ..... (verbum in presens) – Ik ..... graag.
Wat is je grootste hobby?	– Ik hou van/ ben dol op .....
Wat doe je (nog) zoal in je vrije tijd?	– Ik heb ook veel belangstelling voor .....

3 Eindtest

Vul de gaten in. Gebruik alleen woorden uit de woordenlijst en pas de juiste spellings- en grammaticaregels toe.

- 1 Meneer Jacobs verveelt zich een beetje vandaag. Hij zit al een uur met zijn .....
te .....
- 2 Rob vraagt of meneer Jacobs zin heeft om naar de ..... te gaan, maar hij
blijft liever op zijn kamer.
- 3 's Zondags kijkt meneer Jacobs meestal naar het ..... , maar hij
..... niet voor één ..... ploeg.
- 4 Hoewel *Thuis* al heel vaak opnieuw werd ..... , is meneer Jacobs het
programma nog steeds niet beu gezien.
- 5 Meneer Jacobs kent de spelregels van eenentwintigen niet. Hij vraagt hulp: “mevrouw Janssens,
..... de spelregels nog eens ..... , alstublieft.” (uitleggen)

4 Woordenschat

4.1 Substantieven

artikel	woord	betekenis/synoniem	vertaling	meervoudsvorm van het S	extra informatie
het	kaartspel	een spel met speelkaarten		de kaartspellen	<i>Marianne speelt graag kaartspelletjes. Haar favoriete spel is patience.</i>
de	spelregel	informatie die zegt hoe je een spel moet spelen of een sport moet beoefenen		de spelregels	<i>Je moet eerst de spelregels leren voor je een spel kan spelen.</i>
het	gezelschapsspel	een spel dat voor de gezelligheid wordt gespeeld met vrienden of familie		de gezelschapsspelen	<i>Bij Kerstmis spelen we met de hele familie een gezelschapsspel. Meestal kiezen we voor Trivial Pursuit.</i>
het	weer	de toestand van de zon, de wind, de regen, de wolken en de temperatuur (buiten)		-	<i>Wat voor weer is het vandaag? Het is zonnig en warm!</i>
de	regenbui	water dat uit de lucht valt		de regenbuien	<i>Het is erg nat buiten door al die regenbuien.</i>
het	weerbericht	informatie op televisie of in de krant over het weer dat men verwacht		de weerberichten	<i>Heb jij het weerbericht voor morgen gehoord?</i>
de	regenboog	cirkelvormige zevenkleurige boog aan de hemel wanneer de zon schijnt op vallende regen		de regenbogen	<i>Toen het begon te regenen verscheen er een regenboog aan de hemel.</i>
de	wind	de lucht buiten die beweegt en die je kunt voelen		de winden	<i>Er is veel wind vandaag.</i>
de	windrichting	de richting waaruit de wind waait		de windrichtingen	<i>Uit welke windrichting komt de zon op?</i>
de	weerman	iemand die een weerbericht voorleest op radio of televisie		de weermannen	<i>Frank Deboosere is een bekende weerman: hij leest al wel 20 jaar het weerbericht voor.</i>

het	voetbal	een teamsport waarbij je probeert de bal in het doel van de tegenstander te schoppen		-	<i>Dries speelt graag voetbal. Zijn droom is om net zo goed te worden als zijn idool Lionel Messi.</i>
de	ploeg	het team (een groep mensen die samen iets doen)		de ploegen	<i>Bij voetbal spelen er steeds twee ploegen tegen elkaar.</i>
de	doping	een soort drugs die een atleet neemt om betere resultaten te behalen		-	<i>Veel wielrenners nemen doping om sneller te kunnen fietsen.</i>
het	wielrennen	de wielersport (een sport waarbij je om het snelst moet fietsen)		-	<i>Wielrennen is een gevaarlijke sport, want veel renners vallen tijdens het fietsen.</i>
de	wielrenner	iemand die aan wielrennen doet		de wielrenners	<i>Bij een wielervedstrijd nemen verschillende ploegen met wielrenners het tegen elkaar op.</i>
de	televisie	een scherm waarop je bewegende beelden en geluid kunt bekijken, de tv		de televisies	<i>Maria kijkt elke dag naar haar favoriete programma's op tv.</i>
de	herhaling	iets dat opnieuw wordt gezegd of getoond		de herhalingen	<i>In de zomer zijn er enkel herhalingen op tv: alle programma's worden opnieuw uitgezonden.</i>
het	journaal	het nieuws (een bericht over wat er in de wereld gebeurt)		de journaals / de journalen	<i>Op het journaal spraken ze over de oorlogen in Afrika.</i>
de	gezelligheid	een aangename, prettige sfeer		-	<i>Gezelschapsspelletjes speel je voor de gezelligheid.</i>
het	gezelschap	het samen zijn met iemand		-	<i>Ik ben niet graag alleen, ik heb echt gezelschap nodig.</i>
het	plezier	wat je leuk vindt / een vrolijk gevoel		-	<i>De meisjes gierden van het lachen en hadden veel plezier.</i>
de	politiek	alle regels en andere dingen die te maken hebben met het besturen van een land		-	<i>Als je geïnteresseerd bent in politiek, moet je zeker gaan stemmen.</i>

de	leefruimte	de woonkamer / de living (een plaats waar je dagelijkse leven zich afspeelt)		de leefruimtes	<i>In de leefruimte kunnen alle bewoners samen tv kijken.</i>
----	------------	--	--	----------------	---

4.2 Adjectieven

woord	betekenis/synoniem	vertaling	verbogen vorm van het A	extra informatie
fris	kouder dan je zou verwachten		frisse	<i>Het is fris buiten.</i>
wisselvallig	afwisselend opklaringen en wolkenvelden met regen		wisselvallige	<i>Bij wisselvallig weer neem je best een paraplu mee.</i>
favoriet	lievelings- / wat jij het beste vindt		favoriete	<i>Lance Armstrong was mijn favoriete wielrenner tot hij betrapt werd op doping.</i>
eenzaam	alleen / zonder andere mensen		eenzame	<i>Oude mensen zonder familie zijn vaak eenzaam.</i>
in de loop van	tijdens		-	<i>In de loop van de namiddag gaat het regenen.</i>
's zondags	elke zondag / op zondag (de laatste dag van de week)		-	<i>'s Zondags ga ik op bezoek bij mijn grootvader.</i>

4.3 Verba

woord	betekenis/synoniem	vertaling	stam	imperfectum	perfectum	extra informatie
winnen	de beste zijn in een spel of een wedstrijd		win	won	heeft gewonnen	<i>De voetbalploeg van België heeft met 2-1 gewonnen van de Amerikanen.</i>
spelen	een activiteit doen waarbij je plezier maakt		speel	speelde	heeft gespeeld	<i>Als klein meisje speelde ik veel spelletjes: verstoppertje, tikkertje en zakdoekje leggen.</i>

uitleggen	verklaren (doen begrijpen / duidelijk maken)		leg uit	legde uit	heeft uitgelegd	<i>Toon begrijpt de oefening niet, dus legt zijn leerkracht ze uit.</i>
vals spelen	niet eerlijk zijn bij een spel / de spelregels overtreden		speel vals	speelde vals	heeft valsgespeeld	<i>Jeroen speelt vals: hij kijkt de hele tijd stiekem in de kaarten van Lien.</i>
voorspellen	op voorhand zeggen dat iets gaat gebeuren		voorspel	voorspelde	heeft voorspeld	<i>De weerman voorspelt het weer van morgen.</i>
het hebben voor iemand	iemand leuk, goed of mooi vinden		heb het voor iemand	had het voor iemand	heeft het gehad voor iemand	<i>Ik heb het wel voor Cristiano Ronaldo: hij kan goed voetballen en is nog knap ook!</i>
supporteren	aanmoedigen		supporter	supporterde	heeft gesupporterd	<i>Tijdens het wereldkampioenschap voetbal supportert iedereen voor zijn eigen land.</i>
uitzenden	laten zien op televisie of laten horen op de radio		zend uit	zond uit	heeft uitgezonden	<i>Om hoe laat wordt de voetbalwedstrijd uitgezonden?</i>
niet uitmaken	eender zijn / geen verschil maken voor jou		-	maakte niet uit	heeft niet uitgemaakt	<i>Het maakt mij niet uit of we morgen naar de cinema gaan of vandaag. Beide dagen zijn goed voor mij.</i>
met zijn vingers draaien	niets te doen hebben		draai	draaide	heeft gedraaid	<i>Hij wist niet wat doen en zat dus de hele middag met zijn vingers te draaien.</i>
(zich) vervelen	niet weten wat je wil doen en dus niets doen		verveel (me)	verveelde (zich)	heeft (zich) verveeld	<i>In de vakantie vervelen kinderen zich vaak, omdat ze dan niets te doen hebben.</i>
iets beu zijn	iets na een tijdje vervelend vinden		is beu	was beu	is beu geweest	<i>Patience is mijn lievelingsspel, ik zal het nooit beu zijn.</i>
interesseren	nieuwsgierig maken / belangstelling opwekken		-	interesseerde	heeft geïnteresseerd	<i>Politiek interesseert me niet: het maakt mij niet uit wie het land bestuurt.</i>